

Det brinner på landsbygden!

"Om det brinner på landsbygden, så är det hus, där elden börjat, tillspillogivet", säger en brandchef i Dalarna i en intervju på annan plats i denna tidskrift. Och en kommunalman på samma ort understryker, att "vårt brandskydd är ett katastrofskydd".

Det synes vara en vanlig uppfattning hos allmänheten, att brinner det i sta'n då släcker brandkåren lekande lätt, men brinner det på landet, ja då är byggnaden där elden börjat tillspillogiven — såvida icke en stadsbrandkår kommer till hjälp! Det har funnits skäl för en sådan uppfattning, men nu tarvar den revidering och givetvis först i brandmännens led. Likaväl som en stadsbrandkår vid tillfällen ställs inför släckningsuppgifter, där en antänd byggnad blir totalskadad, likaväl händer det ej så sällan, att en landsbygdsbrandkår genom ett snabbt och målmedvetet ingripande lyckas begränsa en brand till en mindre del av den antända byggnaden. För endast några dagar sedan gav en försäkringsman uttryck åt sin stora tillfredsställelse med en landsbygdsbrandkår, som vid två tillfällen under senaste året begränsat bränder i n o m antända byggnader, och härigenom räddat värden för åtskilliga 10.000-tals kronor undan förstörelse.

Uppenbart är, att genom brand totalskadade byggnader procentuellt sett måste bli större på landsbygden än i städerna, beroende på bl. a. lägre beredskap hos kårerna, längre och sämre vägar, mindre övat folk samt sämre vattenförsörjning. Men den nya brandlagstiftningens syftemål är ju främst, att stärka landsbygdens brandförsvär. Strävan är, att det handicap, landsbygden har gentemot städerna, skall i möjlig utsträckning minskas. Ett av riksbrandinspektörens direktiv i detta avseende är skapandet av ett relativt mindre antal, men slagkraftiga brandkårer. Vidare måste strävan vara, att successivt förbättra alarmeringsanordningarna, att öka personalens utbildning, att förbättra fordons- och materielutrustning samt vattenförsörjningen, för att nämna några viktiga åtgärder.

Till den förbättrade fordonsutrustningen kan bl. a. hänföras brandfordon med vattentank. Med tillgång till ett sådant fordon kan vid tillfällen ett så snabbt ingripande bli möjligt även på landsbygden, att ex-

Landshövdingord:

Frivillighet grundtanken!

Brandkärstidskrift fortsätter sin i förra numret påbörjade rundtur till ett antal län för att på ort och ställe erfara hur den nya brandlagstiftningen verkat på brandväsendets organisation och utveckling. Denna gång har färden ställts till Kopparbergs län, där förutvarande kommunikationsministern Gustaf Andersson i Rasjön residerar som landshövding. Det var, som bekant, under landshövding Anderssons tid som kommunikationsminister, som den nya brandlagen antogs av riksdagen, och det kan ur den synpunkten ha sitt särskilda intresse se hur förhållandena te sig i hans eget län.

— Vi äro i full gång med organisationsarbetet, säger landshövding Andersson, och det har varit ett både tidsödande och intressant arbete. Tidsödande då vi först fått tillskriva de olika kommunerna för att få fram deras synpunkter på brandkärer, släckningsavtal och dylika frågor, och det har ju inte gått i en handvändning, ty man har naturligtvis var på sitt håll velat nogt överväga och begrunda problemen innan man svarar länsstyrelsen. Och intressant har det varit ur den synpunkten, att vi faktiskt kommit till det resultatet att vi här i Kopparberg har det bra som vi har det. Vårt brandskydd var redan före den nya brandlagens tillkomst så välorganiserat, att varje plats, som rimligtvis kan anses behöva en brandkår eller på annat sätt betryggande ordnat brandskydd även har det. Vi behöver faktiskt inte sätta upp en enda ny brandkår i länet, men likaså varken behöva vi eller ha för avsikt att avveckla någon kår. Och vi tänker nu som förut i största möjliga utsträckning bygga på våra befintliga, förträffliga brandkärer, som organiserats på frivillighetens grund. Det är ju detta som är grundtanken i lagstiftningen, ty annars är det ekonomiskt otänkbart för vårt land organisera upp ett betryggande brandförsvaret för landsbygden.

Inte anser jag, fortsätter landshövding Andersson, att man behöver avvakta de nya normalbrandordningarna för att komma igång med organisationsarbetet, som jag hört, att man på sina håll anser. Den yttre ramen har ju inte med den detaljen

empelvis endera en brand slås ned i sin linda — en brand som kanske medfört total förstöring av byggnaden om branden fått fritt utveckla sig under tiden för slangutläggning från ett större vattentag — eller också att vattenmängden i tanken kan vara tillräcklig för att lämna skydd åt starkt hotad byggnad. Några större vattenkvantiteter är det icke tal om att vagnen skall medföra, med tanke på dess rörlighet och framkomstmöjlighet. Mot uppfattningen att brandbil med vattentank saknar existensberättigande på landsbygden är det anledning bestämt reagera.

Med slagkraftiga brandkärer i landsbygdskommunerna synes starka skäl tala för, att en samordning av bygde- och skogsbrandförsvaret i största utsträckning är lämplig. Likaväl som det har lagts i brandchefens hand att avgöra frågan om släckningshjälp, likaväl bör denne kunna avgöra i vilken utsträckning "bygdebrandkären" kan ingripa vid skogseldsläckning. Och bl. a. vinner man vid samordning ett snabbare släckningsingripande, ett bättre utnyttjande av materiel — och även personal — samt enhetlig ledning.

A. Ekberg.

att göra. Men naturligtvis skall det bli bra när vi få normalbrandordningarna klara, ty då får ju även de lokala organisationerna en annan fasthet. Men organisationen som sådan inom ett län behöver inte vila i avvaktan på dem. Frågan om släckningsavtal, ev. uppställning av nya kårer o. dyl. kan ju lösas utan någon normalbrandordning.

Låt skogsbrandväsendet bliva självständigt!

Vi äro just nu sysselsatta med uppgörande av organisationsplaner för vårt brandväsende, säger landshövding Andersson, och där ha vi gått in för den linjen att hålla bygdebrandförsvaret och skogsbrandförsvaret helt skilt. Jag ser det nämligen som så, att om det brinner i skogen cirka 2 å 3 mil från bygden och så brandkåren kör dit, vad händer då, om det börjar brinna i byn? Det är kanske att driva saken till dess spets, säger landshövdingen, men å andra sidan är det ett så pass tungt vägande skäl, att jag åtminstone i ett så skogrikt län som Kopparbergs län anser det vara rättast helt skilja på de olika brandförsvaren. Och det har heller aldrig varit lagens mening att man ovillkorligen skulle samordna dessa två brandförsvargrenar, annat än i städer och samhällen och där skogsarealen är ringa.

Inom de närmaste dagarna skola vi fatta definitivt beslut härom, och jag kan då säga, att vi inte samordnar skogsbrandskyddet med bygdebrandskyddet, annat än i städerna. Samtidigt som denna fråga avgöres ha vi även en annan viktig sak, och det är godkännandet av de utsedda brandcheferna. Kommunerna ha fått lämna in sina förslag och länsstyrelsen skall nu taga ställning till dessa val.

Dagtraktamente vid brandsyn.

Ersättningen till brandcheferna torde väl numera, när kommunerna övertar ansvaret, även om den frivilliga grunden för kårerna bibehålles, böra fastställas efter något mera enhetliga och skäliga normer, säger landshövding Andersson, då man ju måste räkna med att brandcheferna i större utsträckning blir tagna i anspråk för brandtjänsten. Det bör sålunda enligt mitt förmenande utgå ett årsarvode till brandbefälet. Utöver detta arvode skola de dock ha någon form av ersättning för brandsynförrättningen. Det blir ju ett rent tjänsteuppdrag, och jag anser därför att ersättning för detta arbete, som kommer att ställa höga krav på brandchefernas kunnande, bör utgå i form av dagtraktamente. Föröfrigt tror jag inte, att man i praktiken kan räkna med att brandchefen ensam skall hinna med all brandsynförrättning, utan att han måste ha en eller flera medhjälpare, vilka givetvis då även de skola ha ersättning i form av dagtraktamenten.

Länsbrandinspektörens ställning.

Jag har hört, säger landshövdingen, att man på en del håll uttalat sin förvåning över att inte länsbrandinspektörerna blevo heltidsanställda. Men det måste bero på en missuppfattning om deras tjänst åtminstone som den nu är lagd. De äro nämligen icke att anse som tillhörande länsstyrelsen, utan äro endast sakkunniga som av länsstyrelsen vid behov kunna anlitas. I Kopparbergs län är det landssekreteraren som handlägger alla frågor rörande brandförsvaret, och det är endast, när så erfordras, som länsbrandinspektören tillkallas. Vi räkna föröfrigt även med fortsatt god hjälp av Svenska Brandkårens Riksförbunds länskonsulenter.

Innan jag slutar, säger landshövding Andersson, vill jag även tala om, att vi byggt ett antal nya brandstationer här i länet. Jag kan som särskilt typiska för dem nämna stationerna i Gustafs och St. Skedvi. De gå dock inte att bygga för småsummor utan man måste nog räkna med en 25—30.000 kr. för att få en i alla avseenden förstklassig brandstation.

Brandkårsförbundet och luftskyddet ha hjälpt Dalarna.

Samarbete och frivillighet.

Jag kan till fullo ansluta mig till landshövdingsens åsikter, säger brandkonsulent J. A. Carlsson, att den nya brandlagstiftningen för Kopparbergs läns vidkommande inte medför någon större förändring inom brandväsendet. Vi hade nämligen redan tidigare till 99 % kårerna understödda av kommunerna, även om kårerna voro grundade på frivilligheten. Detta hoppas jag också att vi skola få behålla, även om det nu blir mera stadga och stabilitet, då kommunerna älägga och stabilet, då kommunerna älägga sörga för ekonomin.

Redan år 1924, då länets brandkårsförbund bildades skedde en viss upprustning inom brandväsendet, och ett stort antal kårer kommo till, inte minst tack vare ett gott arbete av min företrädare, konsulent Landström. Men den stora upprustningen skedde under åren 1939—1945, tack vare luftskyddet och den stora hjälp vi fingo med materiel från luftskyddsinspektionen. Det har hela tiden rått det bästa samarbete med luftskyddet till gagn för båda parter. Och under dessa år har man allt mer och mer fått klart för sig att allt hänger på snabbheten, varför man i allmänhet anskaffat utrykningsfordon samtidigt som motorsprutor inköpts.

Alarmeringen av landskommunernas kårer sker huvudsakligen genom användande av telefon och tyfonanläggningar, och de ha i stort fungerat tillfredsställande. Det är egentligen endast i municipalsamhällena och köpingarna man skaffat sig särskilda alarmeringsanläggningar. Det som närmast står på programmet för oss nu, är utseendet av brandsynförrättare och skoling av dessa och så naturligtvis upprättande av brandordningar. Vattenfrågan är en annan sak, som också måste ordnas på ett bättre vis, ty som det nu är är det alltför lång väg till vatten. Jag kan dock i detta fallet nämna en kommun, Grangårde, som faktiskt redan vid den nya brandlagens tillkomst hade sitt brandskydd ordnat helt enligt lagens anda. Man har sålunda här fyra kårer, vilka på kartan uppdelat kommunen i olika släckningsområden. Vidare hade man under tidigare arbetslöshetsperioder byggt

branddammar och reservoarer, så att man nu har vattenfrågan löst fullt tillfredsställande. Även i Mora har man ordnat vattenfrågan mycket bra, och där har man gjort så, att man i budgeten tagit upp ett par anläggningar om året. De draga dock en kostnad av mellan 6—7.000 kronor pr styck, och därför har man tagit det förståndigt med ett par i taget.

Det finnes även exempel på att småkommuner, ja t. o. m. byar, ordnat sitt brandskydd, så att de mycket väl kunna tjäna som exempel för större platser. Exempelvis Yttermo i Leksand, där man har en vattenledning med en 1.000 l/min pump som håller 9 kg/cm² tryck i ledningarna och så brandposter runt om i byn. Och att man där även har egen brandstation och brandkår är väl onödigt framhålla. En annan plats, Äppelbo, ordnade sitt brandskydd 1939. Det gick till så, att jag efter att förgäves skriftligen ha uppmanat dem till att vidtaga nödiga åtgärder vid ett besök fick kommunalordföranden intresserad, så att jag fick göra upp ett förslag som sedermera godkändes av kommunalnämnden. För att ärendet sedan inte skulle bli liggande i kommunalfullmäktige ordnade jag så, att jag fick komma dit när ärendet behandlades, och jag fick då tillfälle tala för saken vid stämman, och så gick frågan igenom. Det hade tagit ungefär 1 månads tid det hela. Det var i september—oktober 1939, och så började ju storkriget på allvar, varför kommunalordföranden en dag ringde mig och frågade, om det inte vor idé redan nu beställa allt materiele till kåren. Jag tillstyrkte på det livligaste, och på så vis fingo de både utrykningsbil, spruta och slangar till förkrigspriser.

Skogsbrandskyddet ha vi här i Kopparbergs län ordnat på ett sätt som gör, att jag livligt hoppas vi få behålla den ordningen. Dels ha vi bevakning genom åtskilliga bevakningstorn och därjämte en synnerligen god organisation för skogsbrandsläckning. Vi ha för övrigt erhållit inte mindre än 13 st. skogsbrands-motorsprutor, som utplacerats på lämpliga platser, och så ha vi våra skogsbrandfogdar. Deras stora erfarenhet på

området är en mycket stor tillgång, och jag är personligen övertygad om, att flertalet kommunala brandchefer inte kunna mäta sig med dem inom just deras speciella område. Men naturligtvis skall det ske samarbete, och där den kommunala kåren kan komma fram och vara till hjälp är det naturligtvis också meningen att den skall göra det. Men organisationen som sådan skall icke raseras.

Beträffande utbildningen av brandcheferna så ha vi hittills gjort så, att vi ordnat kurser för brandcheferna vart 3:dje år på en veckas tid, varvid vi anlitat olika experter som lärare, kanske i första hand nuvarande rektorn för Statens brandskola, kapten Torsten Mohlin. Nu ha vi tänkt i större utsträckning gå in för de av Statens brandskola ordnade kurserna. Vi började sålunda med en 14 dagars kurs i fjol för kategori III med 40 elever och har en liknande kurs i år med 39 deltagare, och det är ett bestämt önskemål att efter hand få samtliga våra brandchefer utbildade på dessa kurser. För att stimulera brandcheferna till deltagande i dem ha vi också inom länsförbundet gjort så, att vi tilldelar var och en av dem 50 kr. som bidrag till kurskostnaderna. Och jag kan med den största tillfredsställelse säga, att intresset hos brandcheferna är glädjande stort, och det gör, att jag som konsulent med tillförsikt ser fram mot utvecklingen av brandskyddet inom Kopparbergs län, slutar konsulenten Carlsson.

Och i fortsättningen lämna vi ordet till brandchefer och kommunalmän på en del platser inom Kopparbergs län:

Gagnef.

Gagnef socken ordnade sitt brandväsen år 1930, då vi bildade Gagnefs frivilliga brandkår, säger brandchefen Per Weidlit. Tidigare hade vi intet ordnat brandväsen, men nu satte vi igång för fullt och byggde omedelbart en brandstation och inköpte likaledes genast en motorspruta och utryckningsbil. Kommunen ställde sig från början synnerligen förstående och intresserad, varför vi ej hade några svårigheter få medel till anskaffande av materiel. Och därtill kom att sockenbolaget anslog hela 10.000 kr. till vår utrustning. Vi kunde sålunda inköpa både slang och personlig utrust-

ning till samtliga 20 man ordinarie personal.

Så småningom kommo vi dock underfund med att vår organisation var för liten, varför en avdelning år 1932 uppsattes i Mockfjärd och en i Sifferbo. Slutligen har år 1941 tillkommit en avdelning i Älfgården. Vår organisation omfattar sålunda år 1945 följande avdelningar: Gagnef om 16 ordinarie och 10 reservbrandmän, Mockfjärds om 16 ordinarie och 8 reservbrandmän, Sifferbo om 10 ordinarie och 8 reservbrandmän samt Älfgårdens om 10 ordinarie och 6 reservbrandmän. Gemensamt disponera vi 3 st. Renault 1.000 min/l, 1 st. Albin 800 och 1 st. Trygg 300 min/l motorsprutor och cirka 2.000 m. slang.

Samtliga kårer stå under befäl av brandchefen i Gagnef, men ha var sin vice brandchef. Alla ha tillkommit på frivillighetens väg, men, som jag redan sagt, visade sig kommunen synnerligen förstående, varför vi alltid fått pengar till nödvändiga inköp. Därjämte ha vi ordnat brandkärsfester och även då och då erhållit några bidrag från sockenbolaget. Älfgårdens brandkår har ett särskilt avtal rörande sina ekonomiska förhållanden, enligt vilket kommunen avlönar personalen och landstinget håller all materiel.

Någon omorganisation ha vi ej för avsikt genomföra på grund av den nya brandlagstiftningen, utan vi avse alljämt bygga på frivilligheten, ehuru vi givetvis nu kunna räkna på ytterligare ekonomiskt stöd från kommunernas sida. Larmfrågan ha vi ordnat genom telefonlarm, ehuru vi även ha en tyfonanläggning. Vi ha dock större förtroende för telefonen, och den har hittills inte klickat någon gång. Det besvärligaste för oss är, som alltid på landet, vattenfrågan, särskilt som vi ha ett stort utryckningsområde, cirka 1 1/2 mils radie räknar vi. Vi ha emellertid låtit göra en utredning härom och ha kommit underfund med, att vi för en kostnad av cirka 15.200 kr. kunna få vår vattenfråga tillfredsställande ordnad.

Skogsbrandskyddet är här, som på de flesta platser i länet helt skilt från det övriga brandväsendet, även om det i stort sett lyder under mig som socknens brandchef. Vi ha dock kvar respektive skogsbrandfogdar och de disponera självständigt över den materiel som finnes. Vid behov, och när vi kunna komma fram på vägarna, så rycker dock även den ordi-

narie brandkåren ut som hjälp, när så erfordras. Någon ytterligare materiel ha vi ej för avsikt skaffa just nu, och vad beträffar de på sina håll så populära tankbilarna, så vill jag helt enkelt inte ha en sådan, även om jag blir erbjuden den, säger brandchefen Weidltz. Jag anser nämligen att de inte lämpa sig för landsbygdens förhållanden. De bli tunga och besvärliga, och vi måste räkna med att kunna taga oss fram på små eländiga bygdevägar, och då duger det inte komma med så stora fordon. Förövrigt tror jag inte att vi ha någon nytta av dem, ty åtminstone anser jag, att om det brinner på landsbygden, så är det hus, där elden börjat tillspillolivet, och då är det ingen glädje ha det lilla vatten som rymmes i en tank med till eldstället. Det behövs andra vattenkvantiteter på landet. I städer och liknande bebyggelse äro de däremot alldeles säkert synnerligen lämpliga.

Ja, jag är ju inte någon fackman på området, säger kommunalnämnsordföranden Ernst Hedlund, men jag tror att jag det oaktat kan ansluta mig helt till brandchefens yttrande. Vi få nog anse, att vårt brandskydd är ett katastrofskydd, och då får man nog på annat sätt sörja för vattentillgång än en liten tank på en bil. Förövrigt skulle det ställa sig alldeles för dyrbart för oss skaffa en särskild bil för detta ändamål. Vi ha istället fattat ett principbeslut, att så snart vi få byggnadslov ordna med byggandet av branddammar, uppdragmandet av bäcker och sjöar, så att vi på så sätt få tillräckligt med vatten. Även om vi hade råd hålla oss med tankbilar, så hinner vi inte få brandmännen samlade så fort, att vi ha någon verklig nytta av det vatten som kan medföras, utan vi få, som tidigare sagts, tillgripa kraftigare vattenresurser genast. Förövrigt äro vi nöjda med vår frivilliga brandkår och stå nu som alltid fullt förstående för de krav som kan ställas på kommunen. Beträffande samarbete med luftskyddet, så har det just inte varit något att räkna med, då vi ej ha någon luftskyddsart här i trakten, och några närmare planer på samgående i framtiden ha vi inte.

Stora Tuna.

Det var en eldsvåda i Halvarsgården år 1929 som kom oss att på allvar taga upp frågan om ordnandet av vårt brandväsen, säger kommunalkamrer Sigurd Johansson i St. Tuna. Vi hade visserligen redan år 1924 köpt en Api 1000 min/l

motorspruta, men någon organiserad brandkår fick vi inte förrän 1929. Då bildades Stora Tuna frivilliga brandkår, som 1932 fick en avdelning i Amsberg och slutligen i föl en avdelning i Öster Tuna och en i Väster Tuna. Alla fyra kårerna sorterar under brandchefen i St. Tuna, men ha var sin vice brandchef. I organisationen ingår därjämte Idkerbergets industribrandkår, som förövrigt är den äldsta av kårerna, då den tillkom redan någon gång i början av 1920-talet.

Vi disponera sammanlagt över ett 70-tal man samt ha i St. Tuna 1 Albin 1600, 1 Api 1000 och 2 Api 800 min/l, i Amsberg 1 Albin 800 och en vardera Albin 800 i Öster och Väster Tuna och slutligen har Idkerberget 1 Albin 1600 min/l. I St. Tuna ha vi 2 utryckningsbilar, och av dessa skall en ombyggas till tankbil, och sedan ha vi en utryckningsbil på station. Brandstationer ha uppförts av kommunen, delvis även genom anslag från sockenbolaget.

Kårerna äro alltjämt organiserade som frivilliga brandkårer, och det tänka vi behålla, ehuru vi träffa avtal med dem, varigenom kommunen förbinder sig anskaffa och underhålla materiel samt sörja för ersättning till brandmännen enligt Riksförbundets taxa samt slutligen ett årligt arvode till brandchef och vice brandchefer. Frågan om brandsynerförrättning har ännu ej ordnats, men förmodligen göra vi så, att kommunen indelas i rotar och så få olika brandsyner nämnder taga hand om arbetet mot skälligt traktamente eller arvode. Brandchefen ensam kan i varje fall inte hinna med allt detta arbete, det står klart för oss. Nu gränsar vi ju nära nog alldeles intill Borlänge stad, och det är väl tänkbart, att vi träffa släckningsavtal med staden i och för hjälp just i dessa ytterområden, där det är uppenbart, att stadens brandkår snabbare kan bringa hjälp, liksom det även kan vara bra ha frågan ordnad vid katastroftillfällen.

Skogsbrandskyddet är organiserat för sig, även om brandstyrelsen handlägger deras ärenden.

Gustafs.

År 1921 hade vi en allvarsam eldsvåda i Solvarbo, säger brandchefen Johan Jakobsson, och då visade det sig hur hotande situationen kunde bli, när intet brandskydd fanns. En frivillig brandkår bildades därpå, och kommunen och sockenbolaget gemensamt gävo oss pengar till byggande av brandstation och inköp av nödvändig materiel. Först och främst

Ett *all round* andningskydd

friskluftmask

Vid vissa bränder med svår rökutveckling måste tyngre gasskydd användas. En syrgasmask kan emellertid ställa sig onödigt dyrbar. Då är

Auer friskluftmask det rätta andningskyddet. Den gör bäraren oberoende av den omgivande luften — andningsduglig luft tillföres genom en slang, vars yttre ände befinner sig i friska luften — är lätt att bära och hindrar ej arbetet.

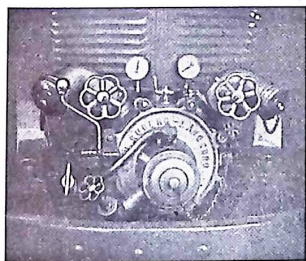
Auer friskluftmask kan med fördel ersätta koloxid- och syrgasmasker vid ett flertal arbeten inom brand- och gasskyddet. Den blir dessutom i längden billigare genom att den praktiskt taget saknar detaljer, som förbrukas. Begär offert och närmare upplysningar!

BIRGER CARLSON & Co. A-B

KAPTENSGATAN 6 - STOCKHOLM - TELEFON 23 26 55 (VÄXEL)

Frontmonterade pumpar

från 1000 till 2000 m/lit.

Med avgasevakivering, oljekylning och synkr. kopp-
ling till motorn.

WILH. RUBERG - LÅNGBRO

Tel. Kristianstad 174 och 178

Brandredskap

BRANDSPRUTOR — BRANDSLANGAR
BRANDARMATUR — BRANDHJÄLMAR
BRANDSTEGAR — BRANDKÄRSMASKER

och all övrig
BRANDKÄRSUTRUSTNING

Aktuella kompletteringsdetaljer:

*Smalslang - Mellankoppling med kikutttag
för 1" slang. - Munstyckstryckmätare
— Manometerinsats för normalslang —
Slangväskor — Slangpåsar m. m.*

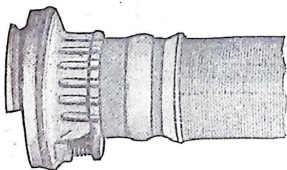
Brandredskapsfirman

Telefoner:
13 69 35 - 13 69 47
13 15 96

ODENIUS
AKTIEBOLAG

Ostra Hamngatan 16
GÖTEBORG

Använd **Brissmans patentsökta monteringshylsa av aluminium**

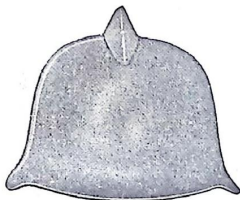
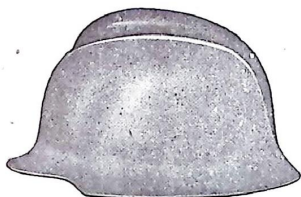

vid montering av Edra brandslangar.

Den starkaste och bästa hittills använda monteringsmetod, provad upp till 70 kg. tryck pr kvcm., skyddar slangen för sönderlagning mot kopplingshalsen, går lätt och fort att utföra utan förkunskap, ingen nitning. Begär broschyr och prislista. Provapparat sändes kostnadsfritt. Vi äro auktoriserade försäljare för Jonsereds slangar och all slang som levereras av oss monteras med den nya hylsan.

BRISSMANS BRANDREDSKAP — HALMSTAD

Inneh. f. Brandmästare F. Brissman — Norra Vågen 31 — Tel. 3333

**BRISSMANS
LÄTTMETALLS-
HJÄLMAR**

en succé inom hjälm tillverkningar
Över 10,000 hjälmar sålda sedan i
april 1938.

Egen tillverkning, lagligen skyddad. Godkänd av Riksförbundets Arbetarkommission

Köp ej några hjälmar utan att först se på våra hjälmar, de sändas kostnadsfritt till påseende.

Synnerligen lämpliga för Frivilliga- och Industribrandkårer då de varken rosta eller krympa.

All övrig brandmateriel av bästa kvalitet till lägsta priser.

BRISSMANS BRANDREDSKAP. Inneh. f. Brandmästare F. BRISSMAN. **Halmstad.**

Auktoriserad försäljare för JONSEREDS slangar.

inköptes en 1000 min/l Renault spruta och 1000 m. slang. Pengarna räckte dock inte till för inköp av personlig utrustning åt brandmännen, vilka redan från början gingo upp till 20 man. Intresset var dock så stort, att varje man inköpte sig en hjälm och uttryckningsrock. Änu i denna dag ha vi dessa persedlar förvarade hemma hos de olika brandmännen, då vi anse den principen bättre, då brandmännen oftast få ge sig iväg direkt till eldstället och slippa taga omvägen om brandstationen.

Under årens lopp ha vi utökat vår materiel så, att vi nu disponera över en egen fullt modern uttryckningsbil, inköpt 1939 jämte ytterligare en motorspruta, en Api 1500 min/l och ytterligare 500 m. slang. Vår nya brandstation, som blev färdig så sent som den 8 juli i fjor, har slangtorn, slangtvätt, toalettutrymme för personalen och en rymlig vagnhall, men så har den också kostat oss sina modiga 33.000 kr., varav på kommunen kommit 27.000 kr., resten fingo vi i bidrag från sockenbolaget.

Skogsbrandskyddets ledning är från och med den 1 januari i år densamma som den övriga brandkårens, men i övrigt är organisationen oförändrad med egna brandfogdar och egen släckningsmateriel. Vi ha de bästa erfarenheter av denna organisation och ha ej för avsikt vidtaga någon ändring i densamma. I övrigt ha vi sedan gammalt släckningsavtal med St. Skedvi, som går ut på, att vi vid behov skall bistå varandra, och även den ordningen hoppas vi få fortsätta med. Över huvud taget har jag det bestämda intrycket, att den nya brandlagen för vårt vidkommande just inte medför någon förändring, då kommunen redan tidigare visat sig så intresserad av att få sitt brandskydd ordnat på bästa sätt.

Kåren larmas genom telefonkedja, och det har gått utmärkt hittills, och jag vill till och med giva telefonstationen beröm för den snabbhet varmed larmet går fram, slutar brandchefen Jakobsson.

Stora Skedvi.

St. Skedvi frivilliga brandkår uppsattes 1928, säger brandchefen Bruno Jansson, och dessförrinnan klarade vi oss med en vanlig handkraftspruta, som drogs av en häst. Men så brann mejeriet 1928, och då fick vi klart för oss, att det behövdes bättre materiel. Kommunen beviljades anslag och vi voro 22 man som genast anslöto oss till brandkåren, en numerär, som vi sedan kunnat hålla. Vi inköpte då en 1000 min/l Albin motorspruta, 1000 m. slang samt uttrycknings-

rockar och hjälmar till personalen. Någon riktig brandstation hade vi inte, utan vi fingo ha vårt materiel inrymt att börja med i en källare och senare i en loge. Det gick ju det med, men det hände vid ett tillfälle, att det nära nog var omöjligt få ut sprutan som stod dold bakom några hästräfsor och andra grejor, och då kom tanken på bygandet av en egen brandstation på allvar upp.

Det dröjde dock några år innan vi fingo en station, men den visade sig för liten, så att vi snart nog stodo inför den situationen att vi tvingades bygga en ny. Och det gjorde vi, och det blev en i allo förstklassig och rymlig station, som stod färdig på sommaren 1943. Vi ha även skaffat oss ytterligare 2 st. Albin sprutor om 800 min/l, som vi för övrigt fått genom luftkyddsinspektionens medverkan och ytterligare en del slang, så att vi nu ha sammanlagt 1800 m. förstklassig slang till vårt förfogande.

Kåren är alltjämt organiserad som frivillig, och vi ha under vår tillvaro genom brandkårsfester och liknande arrangement skaffat ihop ungefär 10.000 kr., men ha i övrigt fått bidrag från kommun och sockenbolag. Jag kan för övrigt tala om, att vi är en av de kårer som först av alla insåg betydelsen av samarbete med grannkårer, och redan år 1930 hade vi vår första samövning med Sätters, Husby, Gustafs och Vikars brandkårer. Ett samarbete som vi fortsatt till ömsesidig bätnad.

Skogsbrandskyddet ha vi liksom i allmänhet här i Dalarna organiserat helt för sig, och den ordningen avse vi bibehålla.

Allan Malmquist.

Mössmärken Gradbeteckningar Armbindlar Tjänsteålderstecken

Aug. Holts Gulddragerifabriks A.-B.

Mäster Samuelsgatan 67 STOCKHOLM
Tel. 20 78 58 och 10 05 33

Utryckningsförsäkring för brandbilar.

Trafikförsäkringsanstaltens Trafikkommitté har utarbetat ändrade bestämmelser för bilförsäkring av kommuns brandbilar, gällande då bilarna användas för utryckning utom egen kommun.

Ur premiesynpunkt synas dessa nya bestämmelser fördelaktigare än de förut gällande. Enligt sistnämnda utgick årspremiem med kr. 10:— per varje kommun med vilken avtal om släckningshjälp tecknats. Vid avtal med 10 kommuner utgjorde årspremiem alltså 100:— kr. Årspremiem har nu fixerats till 50:— kr. Härtill utgjorde tilläggspremiem för varje utryckning kr. 25:—, mot nu kr. 13:—. Med hänsyn till nu lagstadgad skyldighet att lämna släckningshjälp ha de nya bestämmelserna utformats att gälla vid utryckning till varje annan kommun än den egna.

Nedan återges den skrivelse som från Trafikförsäkringsanstaltens Trafikkommitté ingått till Riksförbundet i ärendet:

Utryckningsförsäkring.

"Sedan många år ha möjlighet förelagat för kommunerna att hos bilförsäkringsanstalterna ordna ansvarighets-, vagnskade-, brand- och stöldförsäkring för brandkår tillhöriga bilar, som gäller endast då bilarna användas för utryckning till annan kommun än den, där de äro hemmahörande.

Den nya brandlagen har föranlett en omarbetning av bestämmelserna för sådan utryckningsförsäkring. Försäkringsstagare har hittills varit antingen brandbilarnas hemkommun eller också den grannkommun till vilken bilarna enligt ingånget avtal vid behov skulle utrycka. Såväl hemkommunen som grannkommunen kan fortfarande uppträda som försäkringsstagare. Hemkommunen har emellertid nu intresse av att försäkringskydd, som gäller oberoende av i vilken kommun utanför hemkommunen brandbilarna uppträda. — Tidigare avsåg ut-

ryckningsförsäkringen endast utryckningar till i försäkringsbrevet särskilt angiven kommun. — Hemkommunen torde i fortsättningen i större utsträckning än hittills komma att ordna med försäkringskydd, då dess brandbilar nu, — i motsats till tidigare — tvingats uppträda även utanför hemkommunen. Följden torde måhända bliva, att grannkommunens intresse för ordnandet av försäkringskydd avtager. En möjlighet för dem att erhålla sådant skydd har emellertid ansetts böra bibehållas och detta skydd gäller numera oberoende av från vilken kommun de hjälpande brandbilarna komma.

Trafikförsäkringsanstaltens Trafikkommitté, som för bilförsäkringsanstaltens räkning bl. a. har att se till, att försäkringsbestämmelserna bliva anpassade efter föreliggande behov i ett sådant fall som nu ifrågavarande har utarbetat nya bestämmelser för bilförsäkring av kommuns brandbilar, gällande endast då bilarna användas för utryckning till plats utanför den kommun där de äro hemmahörande. De nya bestämmelserna innebära i huvudsak följande.

a) Kommun äger teckna fullständig försäkring för sina brandbilar, som gäller då bilarna användas vid utryckning till varje annan kommun än den egna.

b) Kommun äger teckna fullständig försäkring, som gäller för varje annan kommun än den egna kommunen tillhöriga brandbilar, då dessa användas vid utryckning till kommunen.

För försäkring såväl enligt a) som enligt b) gälla — med upphävande av häremot stridande bestämmelser i allmänna försäkringsvillkoren — följande gemensamma bestämmelser.

Grundpremiem utgör 50 kr per år oberoende av bilarnas värde och antal och denna premie erlägges i förskott. För varje utryckning under försäkringsåret utgår en tilläggspremie av 13 kr oberoende av bilarnas värde och antal och

denna tilläggspremie erlagges efter försäkringsårets utgång.

Vagnskadeförsäkringen omfattar jämväl ersättning för skada på grund av axelbrott genom körning å ojämn vägbana.

Brandförsäkringen omfattar jämväl ersättning för skada å bilen genom brand, som uppkommit då bilen använts vid åt-

gård för förekommande eller hämmande av brand, som icke hotat bilen.

Försäkringen gäller ifråga om vagnskade-, brand- och stöldförsäkring även för bil, vilken icke tillhör den kommun, som äger de försäkrade brandbilarna, men som denna enligt avtal med bilägaren "brukar vid uttryckning för släckning av brand."

Släckningskostnadsersättningar.

Som bilaga till detta nummer av tidskriften medföljer en mellan praktiskt taget alla brandförsäkringsanstalter i landet träffad ny "överenskommelse rörande ersättning för släckningskostnad" — med undantag för de i överenskommelsen intagna särskilda anvisningarna — ävensom till överenskommelsen hörande, i samarbete med riksbrandinspektören utarbetad "Maximitaxa för ersättning för släckningskostnad". Det har ansetts önskvärt, att redan nu bringa den nya överenskommelsen och taxan till brandchefernas kännedom, trots att icke, när denna tidskrift går i tryck, alla försäkringsinrättningar ännu varit i tillfälle underteckna densamma. Vi hoppas bliva i tillfälle att i ett kommande nummer lämna en förteckning över de försäkringsinrättningar som undertecknat överenskommelsen. Överenskommelsen har trätt i kraft den 1 januari 1945 och tillämpas beträffande alla ersättningsanspråk, som avse eldsvador, inträffade efter årets ingång.

Vi påpeka, att brandkår numera skall insända räkning för släckningskostnad till hjälperhållande kommun. EJ till försäkringsinrättningen.

Knappar-, Möss- & Medlems- märken

för Svenska Brandkårernas Riksförbund

C. C. Sporrong & C:o

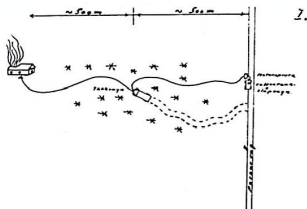
Kungsgatan 17, Stockholm 7 Tel. Namnanrop »SPORRONG & C:o»

Några synpunkter på landsbygdens "vattenproblem"

Av brandchefen S. Hultman, Skövde.

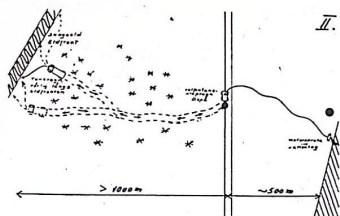
Enligt brandlagens § 7 skall kommun draga försorg om nödig vattentillgång för släckning av brand, dock allenast i den mån oskäligen kostnad därigenom ej åsamkas kommunen. För anläggning av branddammar kan statsbidrag ifrågakomma med intill 50 % av anläggningskostnaden, vilket dock ej får medföra, att onödiga kostnader nedläggas. Damarna få ej göras vare sig för stora eller för små. Man kan knappast undgå att lägga märke till, att en "standardrymd" 200 m³ börjat göra sig gällande, synbarligen beroende på direktiv från civilförsvarsstyrelsen (f. d. luftskyddsinspektionen), som deklarerar, att vattentillgången skall vara så stor "att en 1000 min/lit. motorspruta skall kunna hållas igång under minst 3 timmar". Denna formulering är något olycklig, när den oinitierade därigenom lätt kan få den uppfattningen att en 1000 min/lit spruta i alla situationer ger just 1000 min/lit, då det ju tvärtom är mycket sällan och endast på mindre avstånd än 200 m. som denna vattenmängd kan erhållas. Den motsvarar 8 st. 10 m/m strålar. Övervägande antalet motorsprutor på landsbygden ha dessutom en kapacitet på 500—800 min/lit, och med dessa kan man aldrig räkna med att praktiskt få fram denna vattenmängd.

Det primära vid bestämmandet av vattenbehovet bör vara: hur mycket vatten erfordras för att släcka den eller den eldsvådan? Tyvärr kan man här ej komma fram till några exakta siffror, när riskerna till sin karaktär äro så

vitt skilda, men erfarenheten ger dock vissa hållpunkter för en del normalrisker. Med åsidoslämmande av specialriskerna, större gårdar, industrier, eldfarliga upplag o. d. vill jag försöka konstruera fram vattenbehovet för landsbygdens "normalrisker" d. v. s. mindre och medelstora gårdar, den kring kyrka och skola så vanliga bybildningen med i huvudsak villabebyggelse o. d. Vid eldsvåda i en dyl. risk måste brandkåren ha elden under kontroll inom 30—40 min. I annat fall torde byggnaden vara tillspillogiven. Mer än 4 st. 10 m/m strålar (eller kombination av 10 m/m och 14 m/m strålar) kan en landsbygdsbrandkår knappast åstadkomma, och torde ej heller erfordras. Den vattenmängd, som åtgår för att få en dylik eldsvåda under kontroll kan sålunda beräknas till 15—20 m³. För den efterföljande eftersläckningen, som om möjligt bör verkställas med klen slang med mindre munstycken, kan exempelvis 1 st. 10 m/m och 2 st. 6 m/m strålar bli erforderliga med en sammanlagd kapacitet av c:a

Annonsera i Brandkärstidskrift!

200 min/lit. Någon kontinuerlig vattenbegjutning blir det ju under eftersläckningen ej fråga om, när strålarna då och då måste avstängas för röjning o. d. Vattenbehovet kan beräknas till c:a 20 m³. Med en vattenreserv på omkring 10 m³ skulle sålunda för normalbebyggelsen på landsbygden en vattentillgång på omkring 50 m³ vara till fyllest.

I praktiken visar det sig emellertid ganska ofta, att vattenmängder på både 100 och 200 m³ komma till användning även vid ganska enkla eldsvådor, men jag vågar påstå, att 60—70 % av detta vatten ej gör någon nytta. Det är nämligen eftersläckningen, som slukar det mesta vattnet. Stora vattenmängder vräkas in i en redan raserad byggnad, utan att man därvid gör någon räddande insats. Resultatet blir många gånger det motsatta. Halvbrända rester av byggnaden försvårar endast röjningsarbetet efter eldsvådan, och den riktiga vattenbegjutningen kan träffa ev. kvarstående upphettade tegelmurar, vilka därigenom kunna bli odugliga att tjäna som stomme till nybyggnad. Vid dålig vattentill-

gång måste man hushålla med vattnet, och helst skall varje droppe ha en räddande uppgift.

Det är givet, att man skall sträva efter att inom rimlig kostnadsram få fram mesta möjliga vattentillgång, men i synnerhet för de kommuner, där vattenfrågan ä rsvårlost, får man nog nöja sig med c:a 50 m³, som måste anses vara ett fullt tillfredsställande behov för "normalbebyggelse". Att för dyl. områden med stora kostnader anordna dammar med den 4-dubbla rymden är bortkastade pengar.

*

Detta problem torde säkerligen kunna ses ur olika synpunkter, varför red. med nöje bereder plats för ev. diskussionsinlägg.

Red.

KORRUGERAD
CELENT

En nyhet för taket

FÖRES I MARKNADEN AV

SKANDINAVISKA **Eternit** AKTIEBOLAGET

LOMMA

STOCKHOLM

HALMSTAD

GÖTEBORG

Riksförbundets årsmöte

Svenska Brandkärernas Riksförbunds årsmöte äger rum i Halmstad den 11 instundande augusti. Konsulentmöte den 10 augusti, likaledes i Halmstad.

Anvisningar om sätt för brandkärs alarmering.

I normalbrandordningarna för såväl stad som landsbygd kommer att inrymmas bestämmelse om, att inom varje fastighet skall finnas tryckt anvisning om var och hur alarmering av brandkår skall ske i händelse av eldsvåda. Tre olika typer av sådana anslag — avsedda dels för städer och stadsliknande samhällen dels för landsbygden — ha utarbetats. Nedan lämnas en kortare beskrivning av de olika typerna.

Anslagen tryckas på kartong av tjocklek och färg ungefär som denna tidskrifts omslag, i standardformat A 4 (210×297 m/m). Svart text utom "rubriken" ELDSVÅDA!, vilken är satt i röd text.

Typ I. Avsedd för stad och större samhälle med brandskåp.

ELDSVÅDA!	
Anlita brandskåpet	
Skebäcksvägen—N:a Skyttegatan	1.
eller Ring	
Namnanrop: Brandkåren	2.
Vid SOTELD anlita <u>EJ</u> brandskåp	
S O T E L D — A M B U L A N S	
Ring "Brandkåren" eller anlita Brandskåpets hjälptelefon	
P O L I S	
Ring "Polisen" eller anlita Brandskåpets hjälptelefon	
3.	

Den text som finns inom de tre "fälten" som på bilden markerats 1, 2 och 3 måste givetvis varieras. Texten på ovanstående bild är anpassad efter förhållandet i en större stad. I stad med hjälptelefon kan texten i fält 2 exempelvis bli: "N:r 12345", och i fält 3 "Soteld: Ring 12345. Ambulans: Ring 13450. Polis: Ring 11222."

Typ II. Avsedd för landsbygden.

ELDSVÅDA!	
Ring	
Örsundsbro 123	
I avvaktan på släckningshjälp:	
Rädda människor och djur — Stäng dörrar och fönster	
Klargör eldsläckningsmaterielen och påbörja släckningen	
Möt brandkåren och anvisa vattentag	
Obs.!	Var varsam med elu — Håll brandredskapen i ordning och på sin bestämda plats

Denna typ torde bliva den ojämförligt vanligaste på rena landsbygden och är avsedd för kommuner där brandkårens alarmering uteslutande sker genom telefon. Samma text kan som regel påtryckas alla anslag som uppsätts i fastigheterna inom en kommun.

Det har ansetts lämpligt att på anslaget även upptaga vissa korta anvisningar för allmänheten om åtgärder, som bör vidtagas i händelse av eldsvåda.

Så är även förhållandet med anslag

Typ III. Avsedd för landsbygden.

ELDSVÅDA!	
Ring	
Nr 1234	1.
eller alarmera med tyfonen	
Vid Petterssons smedja	2.
I avvaktan på släckningshjälp:	
Rädda människor och djur — Stäng dörrar och fönster	
Klargör eldsläckningsmaterielen och påbörja släckningen	
Möt brandkåren och anvisa vattentag	
Obs.!	Var varsam med eld — Håll brandredskapen i ordning och på sin bestämda plats

Denna typ företer som synes endast mindre avvikelser från typ II. Den är avsedd för sådana landsbygdskommuner där brandkåren kan alarmeras — förutom genom telefon — genom i samhället uppsatta tyfoner. Vid denna typ blir texten i fält 1 som regel densamma på alla anslag i en kommun. Texten i fält 2 får givetvis varieras därest flera utlösningsställen för tyfonalarmering finnes i samhället, varvid anslagen i de olika fastigheterna givetvis skall hänvisa till närmast belägen tyfonutlösning.

Ovannämnda anvisningar, som utarbetats i samråd med riksbrandinspektören och godkänts av denne, utgör ett led i den "standardisering" som skett beträffande blanketter för brandkårens. Det är att hoppas att de skola komma till allmän användning. Anvisningarna kunna rekvireras från Landskommunernas Blankett- och Bokförlag, Vasagatan 14, Stockholm C.

Normalbrandordningarna ha utkommit.

De av riksbrandinspektören med biträde av särskilt tillkallade sakkunniga utarbetade normalbrandordningarna föreligga nu i Statens offentliga utredningar 1945: 18, 19 och 20, Kommunikationsdepartementet. Tre olika typer ha utarbetats: en för städer, köpingar och municipalsamhällen, en för landskommuner med samordnat bygde- och skogsbrandförsvar — alternativ I — samt en för landskommun där bygde- och skogsbrandförsvar ordnats för sig — alternativ II.

Normalbrandordningarna kunna rekvireras från Landskommunernas Blankett- och Bokförlag, Vasagatan 14, Stockholm C.

Älvsborgs läns brandkårsförbund.

Styrelse: Landshövding V. Lundvik, ordförande.

Överstelöjtnant R. Stridbeck, v. ordförande.

Brandkonsulenter: Överstelöjtnant R. Stridbeck, Borås.

Brandchef B. Thorell, Trollhättan.

Redogörelse för verksamhetsåret 1944

Verksamheten: Sammanlagt 170 brandkärer voro den 31 dec. 1944 anslutna till förbundet mot 162 föregående år.

Följande 7 kommuner ha trots, att de erhållit motorsprutor genom statens försorg ännu icke ordnat sitt brandväsen på ett godtagbart sätt: Borgstena, Fotskäl, Hällestad, Nössemark, Torp, Varnum och Östad.

Landstingets inrättningar, vid vilka förbundet har uppdrag öva tillsyn över brandväsendet ökades med 2 och uppgår nu till sammanlagt 34 st. Antal enskilda medlemmar uppgår till 18 st.

Genom Statens Brandskolas försorg anordnades en brandchefskurs kategori III i Trollhättan den 2—14 okt. under ledning av brandchefen Thorell. I kursen deltog sammanlagt 49 brandchefer och brandbefäl. Kretskurser för kringliggande kårer har under året anordnats av brandcheferna O. Peterson, Skene och I. Anderson, Floda. Slutligen har även en industribrandskyddskurs ordnats i Trollhättan den 28—29 mars.

Förbundsmötet: Detta hade förlagts till Vänersborg och ägde rum den 1 juli, varvid bl. a. hade infunnit sig representanter för länsstyrelsen och Vänersborgs stads myndigheter samt 120 deltagare från 48 av länets brandkärer.

Förhandlingarna leddes av landshövding Lundvik och bl. a. utdelades Riksförbundets förtjänstmedaljer i silver till fem och bronsmedaljer till tre brandmän.

Utöver de på förbundsmötet utdelade

förtjänstmedaljerna ha två silver- och sju bronsmedaljer tilldelats personal vid Kinna brandkår.

Styrelse och verkställande utskott: Styrelsen har under året haft ett sammanträde och verkställande utskottet tre. Den 3 sept. hade verkställande utskottet kallat en del chefer för olika brandkårsorganisationer till en överläggning, varvid bl. a. beslöts, att någon särskild brandbefälsförening icke skulle bildas inom länet, utan att man istället skulle upptaga överstelöjtnant Stridbecks förslag om bildandet av brandkärskretsar.

Konsulenternas verksamhet: Enligt verkställande utskottets direktiv ägnades konsulenternas arbete huvudsakligen åt att söka öka brandchefernas och övningsledarnas självförtroende och förmåga att anordna och leda övningar för kårernas utbildning till dugliga släckningskärer. Därjämte ha industribrandkärerna lämnats begärd hjälp ifråga om förebyggande brandskydd och om brandskyddskommittéernas verksamhet.

Konsulentbesök ha skett vid samtliga 170 kårer.

Ekonomi: Ett visst stillastående synes ha varit utmärkande för brandkärerna under det gångna året. Orsaken härtill angives vara att man ställt sig avvakande inför den nya brandlagstiftningens genomförande. Någon större nyanskaffning har därför inte ägt rum, särskilt som man även ville erfara i vilken utsträckning statsanslag kunde erhållas.

Förbundets räkenskaper under 1944 framgå av nedanstående uppställning.

Inkomster:

Behållning från 1943	7.078: 11
Landstingets bidrag för 32 inrättningar	640: —
Anslag från Elfsborgs läns Brandstodsbolag (14/3 1944—13/3 1945)....	4.000: —
Medlemsavgifter 1944: från 63 industribrandkärer	3.300: —
Medlemsavgifter 1944: från 107 andra brandkärer	2.140: —
Medlemsavgifter 1944: från 18 enskilda medlemmar	180: —
Riksförbundet: bidrag till instruktionskurs	300: —
Riksförbundet: porton för inkasserade årsavgifter	40: 50
Försåld litteratur	7: 84
Diverse inkomster	48: —
Bankränta 1944	262: 44
Summa inkomster kronor	17.996: 89

Utgifter:

Expeditionskostnader	656: 81
Inventarier, skioptikonbilder, fotos och litteratur	187: 12
Konsulentkostnader i södra länsdelen (104 brandkärer	3.149: 50
Konsulentkostnader i norra länsdelen (66 brandkärer)	2.312: 55
Instruktionskurs	421: 66
Riksförbundet medlemsavgifter 1944 för 170 brandkärer	1.700: —
Riksförbundet för prenumeration	74: —
Sekreterarearvode	300: —
Kassaförvaltarearvode	150: —
Revisions- och sammanträdeskostnader	434: 75
Diverse utgifter	415: 85
Överföring till stipendiefonden	265: —
Summa utgifter kronor	10.066: 74
Behållning till 1945, innestående i bank	7.930: 15
Kronor	17.996: 89

Älvsborgs läns Brandkårsförbunds Stipendiefond:

Inkomster:

Behållning från 1943	5.400: —
Överföring från förbundskassan: revisorernas gåva	50: —
Ingenjör Wenanders gåva	25: —
Brandchef Nelsons gåva	10: —
Årsavgifter från 18 enskilda medlemmar	180: —
Utdelning å 20 aktier i Göteborgs Bank à kr. 6: 25	125: —
Gåva av enskild	14: 55
Bankränta 1944	95: 45
Summa inkomster kronor	5.900: —

Utgifter:

Stipendier, bidrag till beivrande av Statens Brandskolas brandchefskurs kategori III i Trollhättan den 2—14 oktober 1944	200: —
Behållning till 1945:	
20 st. preferensaktier i Göteborgs Bank à nominellt 125 kr. . .	2.500: —
1 st. premieobligation 1942	50: —
Innestående i Borås Sparbank	3.150: —
Kronor	5.700: —
Kronor	5.900: —

Svenska Brandbefälsförbundets styrelseberättelse för år 1944

Styrelsen för Svenska Brandbefälsförbundet får härmed avgiva redogörelse för förbundets verksamhet under år 1944, dess femte verksamhetsår.

Antalet medlemmar uppgick den 31/12 1944 till 181. Styrelsen har utgjorts av brandcheferna H. Forssman, N. Grönvall, H. Rosencrantz, H. Sellén, E. Crone, G. A. Löfgren och K-M. Grönlund med brandcheferna B. Hermanson, C. Lindström och brandkapten S. Sönnerberg som suppleanter. Verkställande utskottet har utgjorts av H. Forssman, N. Grönvall och H. Rosencrantz med S. Sönnerberg som biträdande sekreterare. Revisorer hava varit nuvarande riksbrandinspektören P. Lundgren och vice brandchef E. Rosinander med vice brandchef N. Danielsson och brandchef P. E. Hårderup som suppleanter. Rektorn vid Statens Brandskola T. Mohlin och framlidne sekreteraren i Riksluftskyddsförbundet E. Löfgren och sedermera generalsekreteraren O. Enwall hava varit med styrelsen adjungerade ledamöter.

Styrelsen har under året hållit två sammanträden och verkställande utskottet tre. Årsmötet hölls i anslutning till Svenska Brandskyddsföreningens årsmöte den 15 juni i Stockholm med stor anslutning. Bland de närvarande märktes brandchefen i Oslo, Erling Hagen, samt vid det därpå följande brandbefälsmötet även dåvarande justitieministern T. Thune-Jacobsen, brandchefen doktor P. Vinding, kontorschefen i justitiedepartementet V. Boas, försäkringsdirektören N. Chr. Hafn, Köpenhamn, statssekreteraren E. Westling, försäkringsdirektörerna Ulmgren, Lindbohm, Juhlin-Dannfeldt m. fl. Till förbundets hedersledamöter utsåg årsmötet brandcheferna P. Vinding, Köpenhamn, E. Hagen, Oslo och W. Bergström, Helsingfors.

Under årsmötet och brandbefälsmötet hölls följande föredrag:

Brandcheferna E. Enander och V. Tell: Erfarenheter från Finland.

Brandchef K-M. Grönlund: Brandskyddet inom skifferoljeindustrin.

Brandchef H. Rosencrantz: Äro försäkringsbolagens bestämmelser om motorsprutornas kapacitet ändamålsenliga?

Brandkapten S. Sönnerberg: Några synpunkter på brandväsendets fredsproblem.

Konsulent A. Rörström: Synpunkter på brand- och sabotagebevakning.

Brandchef H. Rosencrantz: Årsredogörelserna.

Brandchef H. Rosencrantz: Läkemedelslåda för ambulanser.

Brandchef P. Lundgren: Övningsbyggnader och deras betydelse för brandpersonalens utbildning.

Brandchef P. Lundgren: Standardisering av brandbilar.

Liksom de närmast föregående åren har även detta år kännetecknats av stor livaktighet på brandförsvarets område. Genom tillkomsten av brandlag och ny brandstadga har brandbefälet erhållit nya och betydelsefulla uppgifter. Med stor tillfredsställelse har brandbefälet hälsat den omständigheten, att till förste innehavare av riksbrandinspektörsbefattningen utsetts en kunnig och erfaren yrkesbrandchef. Brandbefälsförbundet har med riksbrandinspektören inlett nära samarbete. Genom de under året utsedda länsbrandinspektörerna har brandbefälet möjlighet att hålla kontakt med länsstyrelserna och genom de militära brandinspektörerna med försvaret.

Tillkomsten av civilförsvarslagen har även haft inflytande på brandbefälets verksamhet. Med civilförsvarsstyrelsen har samarbete ägt rum.

Även med rektorn för Statens Brandskola, Svenska Brandskyddsföreningen, Svenska Brandkärernas Riksförbund och Riksluftskyddsförbundet har ett nära

LARMROCKEN

Auktoriserade återförsäljare:

- ALBIN MOTOR
Kristinehamn
- BRISSMANS BRANDREDSKAP
Halmstad
- ERIK DAHL
Stockholm 2
- H. A. B. HENRIKSSONS
BRANDREDSKAP
Stockholm 1
- ODENIUS A.-B.
Göteborg C
- A.-B. PUMPINDUSTRI
Göteborg 5

ETT OUMBÄRLIGT UNIFORMSPLAGG

Jonsereds larmrockar av kvalitet nr 23 bomullsduk ha visat sig vara den idealiska lösningen av i synnerhet de frivilliga brandkärernas uniformsfråga. Slitstyrka, smidighet och god passform utmärka våra larmrockar, som med åren blivit allt populärare. Jonsereds larmrockar skydda både hälsa och kläder och äro därför oundgängliga för varje brandkår. Är Er utrustning av larmrockar fullständig? Varom inte, så komplettera i tid. Var endast noga med att ta till storleken på larmrockarna ordentligt, så att Ni kan röra Er bekvämt i dem.

Jonsereds

— där tradition förenas med modern teknik

JONSEREDS FABRIKERS AKTIEBOLAG • JONSERED
GRUNDAT 1833

samarbete ägt rum. Svenska Brandkårnernas Riksförbund har beslutat att fr. o. m. 1945 inbjuda Brandbefälsförbundet att sända representant till konsulentmötena. Sekreteraren har närvarit vid sammanträden med Riksluftskyddsförbundets arbetsutskott.

Initiativ har tagits för förnyat samarbete med Brandofficersförbundet i Finland. Brandbefälsförbundets önskan är att så snart ske kan återupptaga förbindelserna även med broderorganisationerna i Norge och Danmark.

Kontakt har sökts med Tjänstemännens Centralorganisation.

Förfrågan har under hand gjorts av representanter för brandbefälet på landsbygden angående eventuell anslutning till förbundet. Förberedande utredning härom pågår.

Genom sin ordförande har Brandbefälsförbundet varit representerat vid Malmö brandkårs femtioårsjubileum.

Brandbefälsförbundet har varit representerat vid av Skånska Brandkårsförbundet anordnat sammanträde i Malmö för diskussion angående brandmateriel.

Till Riksluftskyddsförbundet har Brandbefälsförbundet framlagt förslag angående förstärkning av hemskyddens utrustning. Förslaget har sedermera praktiskt taget oförändrat fastställts av dåvarande Luftskyddsinspektionen.

Den av Brandbefälsförbundet igångsatta utredningen angående standardisering av brandbilar har haft till resultat, att av dåvarande brandchefen P. Lundgren upprättade typritningar till brandbilar av honom överläts till Svenska Brandkårnernas Riksförbund.

Vid civilförsvarsövningar inom landet hava ett antal brandbefäl tjänstgjort som inspektörer och brandbefäl hava i stor utsträckning varit ledare av utbildningskurser för civilförsvarspersonal.

Genom Brandbefälsförbundet hava under året utredningar ägt rum angående: brandkårnernas försäkringsproblem

(Enander),

lämpliga blanketter och formulär (Samuelsson),

lämpliga skyltar för brandskydd (Karder).

Kommittéer hava varit tillsatta för behandling av följande ärenden:

komplettering av gällande normbestämmelser för motorsprutor (Mohlin, Moberg),

riktlinjer för anslutning av automatiskt brandalarm till brandkårnernas brandtelegrafnät (Westling, Kvarneby), granskning av byggnadstekniska nyheter (Crone, Rohlén, Strömdahl),

tillvaratagande av medlemmarnas ekonomiska intressen (Mohlin, Florin, Löfgren).

Brandbefälsförbundet har bl. a. avgivit yttranden till Kungl. Socialdepartementet angående:

förslag till civilförsvarslag, förslag till ordningsstadga samt särskilda skyddsåtgärder för vissa anläggningar;

till Kungl. Kommerskollegium angående lagring av eldfarliga oljor;

till Svenska Brandkårnernas Riksförbund angående

utbildningsreglemente för brandkårer. Brandbefälsförbundet har avlätit skrivelser bl. a.

till Kungl. Socialdepartementet och Arbetsmarknadskommissionen angående ombyggnadsarbeten å brandstationer, till riksbrandinspektören angående förslag till normalbrandordning.

Den av förbundet tillsatta byggnadstekniska kommittén har under året utarbetat anvisningar i ett antal byggnadsärenden, som influtit i förbundets meddelanden. Vid utarbetandet av dessa anvisningar har kontakt hållits med tjänstemän vid Kungl. Byggnadsstyrelsen, Statens Provningsanstalt, Svenska Brandskyddsforeningen och med riksbrandinspektören. Kommittén samarbetar även med Byggnadslånebyrån och Svenska Brandtarifföreningen.

Ett antal brandbefäl hava genom sekreterarens försorg erhållit vikariat.

Sekreteraren har sammanställt och utsänt "Meddelanden för Svenska Brandbefälsförbundet".

Brandbefälsförbundet har vidare under året utgivit "Svensk Brandbefälskalender" (Sönnerberg).

(Forts. å sid. 126)

Ordet fritt

Det är med den största tillfredsställelse red. bereder plats för nedanstående insändare. Densamma är nämligen det första svaret på vår enträgna vädjan till brandchefer och brandkårschefer landet runt om medarbetarskap i "Brandkärstidskrift". Red. hoppas, att när nu isen äntligen är bruten en livlig kontakt på detta sätt skall uppnås med brandbefälet till ömsesidig båtнад och hjälp. Kan ett mera regelbundet medarbetarskap påräknas kan denna avdelning göras permanent i form av en avdelning för frågor och svar, tekniska råd, diskussioner o. dyl.

En brandchefs önskelista.

Under arbetet vid en landsortsbrandkår, gives det osökt tillfällen, då man funderar på, huruvida kollegerna vid andra kårer har några goda tips att giva i en eller annan angelägenhet, eller, fast tyvärr måhända mindre ofta, då man själv tycker sig ha gjort en förbättring av någon detalj, som man gärna lär ut. Dessutom finnes det ju alltid allmänna spörsmål, som kunna tagas fram i dagsljuset för en liten översyn. Jag ber därför, herr redaktör, att av dessa anledningar få taga Eder v. tidskrift i anspråk, särskilt som Ni ju uppmänt läsekretsen därtill.

Så snart som brandförsvaret hinner ordnas och byggas ut så som avsikten är, skulle säkerligen för landsortens

brandkärer i allmänhet och för de nyupp-satta i synnerhet, det vara av mycket stort värde, om en ambulerande kontroll och upplysningsverksamhet kunde ordnas. Jag föreställer mig, att detta enklast göres så, att en lämplig bil anskaffas eller upplånes, samt någon lämplig brandman — kvalificerad och intresserad — ges tillfälle att under sommarmånaderna resa ut med detta fordon samt besöka kårerna. Kunde två dagar anslås för varje kår, skulle en myckenhet arbete medhinnas. Först och främst kunde motorer, pumpar, rökskydd etc. sakkunnigt och ordentligt provas och kontrolleras. Vidare skulle i bilen medföras rörliga och/eller isärtagbara modeller av olika pumptyper, mekaniska och kemiska eld-släckare, nyheter i övrigt inom branschen, bilder — fotomontage och teckningar — från eldsvådor och tillbud därtill, samt, naturligtvis, en representativ utställning elektrisk materiel till dessa. På ett sätt, mycket lättfattligare och intressantare än med det vanliga ritandet vid "svarta tavlan", skulle kåren då få sig till livs lärdomar, som bland annat hade den fördelen att de "sutto i" betydligt längre och bättre, än vad annars vore fallet. I lugn och ro kunde man sedan under den andra dagen diskutera problem av taktisk och praktisk natur, problem, som i vanliga fall inte medhinnas eller ihågkommas vid brandkonsulentens tyvärr ofta allt för kortvariga besök. Personligen är jag övertygad om att en sådan kombinerad utställning/undervisningstur en gång om året, skulle vara till mycket stort gagn. Kostnaderna behöver heller inte bli oövervinnliga, antingen de bestridas av landstinget eller tagas ut på annat sätt och resultatet bleve helt visst märkbart för både brandcheferna och konsulenterna.

Jag tillåter mig också att ställa en fråga till kolleger eller vem som har lust att besvara den. Huru tror Ni, att en akrobat skulle känna sig, om han nödgades uppträda i en medeltida utrustning under sin föreställning? Ungefär lika ledig är väl en brandman, som en varm sommardag skall ut på skogsbrandsläckning. En hjälm, som väger omkring 1 kg och mer eller mindre vippar på hu-

vudet — säg inte annat — en präktig, stel, kanske knälång larmrock, tung som en vinteröverrock, bälte och bälyxa samt måhända ytterligare attiralj, som anses höra den välutrustade brandmannen till. Varför inte försöka få fram en vettig och lämplig uniform — som även passar som övningsklädsel — lika väl som allt bryderi med antalet meter ränder och form och utsmyckning på knappar för den vanliga uniformen? Fordringarna äro: Lätt, sval och praktisk. Huvudbonaden behöver sannerligen vara varken skottsäker eller tumstjock men luftig och av sådan konstruktion, att ett helst framfällbart skydd för ögonen kan åstadkommas, och dessutom skall vid behov öron, nacke och tinningar kunna skyddas mot strålhetta någotsånär. Kan den få sådan utformning, att den passar under hjälmen vintertid, är detta en stor, påtaglig fördel. Rocken skall vara kort och bekväm. Byxorna skola förses med fasta hängslen, så att den söndagseftermiddagsfirande brandmannen hastigt kan slänga av de bästa byxorna och hoppa in i skogsbrandstället och sedan under släckningsarbetet ha på sig dessa persedlar i stället för att lägga larmrocken här, hjälmen där och det övriga var det faller sig, som, observera uttrycket, *kan* bli vallet, under ögynnsamma omständigheter. Färgen på en sådan uniform

skall naturligtvis vara annan än vit, förslagsvis blå, brun eller grå.

Slutligen ett råd till herrar fabrikanter av motorsprutor. Varför inte redan från början sätta på sprutan sådana anordningar, att en spade och en isbill kan medföras? Varför skall den som så önskar och gitter, själv behöva göra detta, som väl ovillkorligen borde vara obligatorisk. På landsbygden inträffar det allt för ofta, att man måste ränsa upp ett vattendrag, gräva ut en myr eller dämma upp ett dike, innan vattentillgången kan tagas i bruk eller försörjningen är tryggad. Isbilen är vintertid oundgängligen nödvändig vid sprutan och skall inte förvaras i bilen, som oftast inte finnes i närheten av sprutans uppställningsplats. Likaledes borde fabrikanterna för varje särskild modell som finnes av motorsprutor, även konstruera lämpliga skidor, som antingen kunde ersätta hjulen vintertid, eller monteras under dessa, då möjligheterna att komma fram på hjulen inte föreligger. Dessa skidor skola vara av sådan modell och av mått, som möjliggör att framkomstmöjligheterna äro någorlunda goda, även på annat före än hård skare.

Tranemo i april 1945

Paul Rytting

Svenska Brandbefälsförbundet

(Forts. fr. sid. 124)

Ett par hundra skrivelser samt ett stort antal förfrågningar pr telefon har därjämte av sekreteraren besvarats.

Brandbefälsförbundet har även haft förbindelse med några av de i olika län av brandchefer i samhällen på landsbygden bildade länsföreningarna.

Antalet medlemmar har ökat från 138 till 181, vilket tyder på, att brandbefälet alltmer inser betydelsen av att stödja den sammanslutning, som direkt handhar dess intressen.

Svenska Brandskyddsföreningen har under året till förbundet lämnat ett bi-

drag om kr. 800:— . Inkomsterna hava varit kr. 2.683:08 och utgifterna kronor 2.680:85, varför behållningen den 31 dec. 1944 utgjorde kr. 2:23.

För att Brändbefälsförbundet med framgång skall kunna fullfölja sin verksamhet erfordras en allmän sammanslutning av samtliga brandbefäl i rikets städer och viktigare orter. Först i sådant fall blir förbundet i stånd att helt gagna brandförsvaret och brandbefälet i vårt land.

Växjö den 28 februari 1945.

H. Forssman

/ *H. Rosencrantz*

FRÅN BRANDKÄRERNA

Hässleholm

Hässleholms stads brandkår har under året haft 26 utryckningar, därav för eldsvådor eller tillbud därtill 18 gånger, soteld 7, skogsbrand 1 gång. Utom staden har kåren deltagit i släckning 2 gånger. Sammanlagda slanglängden som har kommit till användning uppgår till 1.540 meter.

Landskrona

Brandkåren har under år 1944 haft sammanlagt 99 utryckningar och vid 17 tillfällen har man använt sig av slang från motorspruta eller brandpost. Sammanlagt har 3.000 m. slang kommit till användning. Vid 5 tillfällen har släckningshjälp lämnats till orter utanför stadens område.

Antalet sjuktransporter uppgår till 1.069.

Linköping

Brandkåren har alarmerats för eldsvåda 46 gånger, för soteld 152 gånger, för befarad eld 12 och för andra orsaker 18 gånger under år 1944. Släckningshjälp har vid 8 tillfällen lämnats till orter utom staden. Sammanlagda väglängden som under utryckningarna tillryggalagts utgör 1.089,4 km.

Nässjö

Brandkåren har under 1944 uttryckt 60 gånger och härvid har använts sammanlagt 2.750 m slang. Vid 17 tillfällen har utryckningen varit till eldsvåda och vid 24 vid soteld.

UTNÄMNINGAR

Karlstad.

Till brandmästare vid brandkåren i Karlstad har utnämnts brandbefälsaspiranten Gösta Sigvard Planell.

Bemärkelsedagar

65 år.

15 juni Brandchefen, Överstelöjtnant H. Forssman, Växjö.

29 juni Brandchefen G. A. Löfgren, Lysekil.

30 juni Direktör C. G. Juhlin-Dannfelt.

60 år.

28 juni Brandingeniör H. Danielsson, Allmänna Brand.

50 år.

2 juni Brandchefen Nils A. Ahlinder, Östhammar.

40 år.

11 juni vice Brandchefen John E. Skogsberg, Stockholm.

Bofors

Brandkåren vid A.-B. Bofors-Nobelkrut har under år 1944 haft 18 uttryckningar, varvid den allvarligaste situationen inträffade den 13 sept. vid en explosion i en patroneringsmaskin. Vid detta tillfälle använde man sig av 7 slangledningar. Sammanlagt har 600 m. slang använts vid uttryckningarna.

Ovanstående bild visar en vid bolagets verkstäder specialkonstruerad skyddsskärm, som användes vid eldsläckning, där risk föreligger för splitter av olika slag. Den kan för övrigt även användas som skydd mot stark hetta. Strålrören äro genom kullagring rörliga i alla riktningar, och en man kan ensam förflytta och betjäna denna s. k. vattenkanon.

Förordningen ang. eldfarliga oljor

K. F. om ändrad lydelse av 23 § förordningen den 7 oktober 1921 (nr 876) ang. eldfarliga oljor föreligger i Svensk Författningssamling nr 125/1945.

Brandskadorna under april

uppgingo enligt brandförsäkringsbolagen till 4,2 mill. kr. mot 2,9 mill. kr. under samma månad föregående år.

FUKTIGT

— Nå, är du nöjd med din nya villa?
— Jojomen. Den är så fuktig att jag fått brandförsäkringspremien nedsatt med hälften.

Länsförbundens årsmöten

Dalarnas brandkårsförbunds

årsmöte äger rum den 30 juni i Ludvika.

Jönköpings läns brandkårsförbunds

årsmöte äger rum den 10 juni i Skillingaryd.

Skånska brandkårsförbundets

årsmöte äger rum den 9 juni i Simrishamn.

Västerbottens läns Brandkårsförbunds

årsmöte och instruktionskurs äger rum i Skellefteå den 6—8 juli.

Älvsborgs läns Brandkårsförbunds

årsmöte och instruktionskurs äger rum i Svenljunga den 7 och i Borås den 8 juli.

Östergötlands läns brandkårsförbunds

årsmöte äger rum den 1 september i Norrköping.